

5S

MY
HERO

5S • หลักการและ วิธีปฏิบัติ

5S: Principles & Practice

อดิศักดิ์ ธีรานุกพัฒนา

สารบัญ

บทที่ 1 ความรู้พื้นฐาน 5ส	หน้า
ที่มาของ 5ส	1
ความหมายที่แท้ของ 5ส	2
5ส สองสายพันธุ์	5
5ส ที่มองไม่เห็น	9
5ส แก่ 5 เสีย	10
5ส เพื่อเพิ่มผลิตภาพ	13
5ส ที่ได้ผลเพราะคนได้ประโยชน์	19
5ส ทำอย่างไรให้สำเร็จ	29
บทสรุป	35
คำถามท้ายบท	37
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎี 5ส	
5ส กับเศรษฐกิจพอเพียง	39
บ้าน 5ส	45
เป้าหมายของ 5ส	47
นิยาม 5ส	56
วงจร 5ส	61
บทสรุป	66
คำถามท้ายบท	67
บทที่ 3 เจ็ดขั้นตอนในการเตรียมการ	
การประกาศนโยบายและการจัดตั้งคณะกรรมการ 5ส	70
การแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ	80
การจัดทำคู่มือ 5ส	83
การให้ความรู้ 5ส	85
การจัดทำบอร์ด 5ส	92
พิธีเปิด 5ส	95
วันทำความสะอาดใหญ่	97
บทสรุป	102
คำถามท้ายบท	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ส1 : สะสาง	หน้า
ความหมายของ ส1	105
ของใช้ ของจำเป็น และของสำคัญ	107
เหตุผลที่ต้องสะสาง	110
ขั้นตอนการสะสาง	110
การสะสางสิ่งของ	111
การสะสางขั้นตอนการทำงาน	113
กลยุทธ์ป้ายแดง	114
บทสรุป	124
คำถามท้ายบท	125
บทที่ 5 ส2 : สะดวก	
ความหมายของ ส2	127
ทำสะดวกเพื่ออะไร	128
ขั้นตอนการทำสะดวก	132
3 กำหนด	133
หลักในการจัดวางสิ่งของ	137
ระดับของการทำสะดวก	141
การทำสะดวกด้วยป้ายแสดง	144
การทำสะดวกด้วยการแยกสีและรูปร่าง	146
การทำสะดวกด้วยการทาสีตีเส้น	149
การมองเห็น	154
ไคเซ็นกับหลักการ SCAMPER	161
วิธีการ FIFO-FEFO	163
การยศาสตร์	165
เทคนิควิศวกรรมปราศจากปัญหา	169
บทสรุป	173
คำถามท้ายบท	175

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 6 ส3 : สะอาด	หน้า
ความหมายของ ส3	177
ทำไมต้องทำความสะอาด	178
สิ่งผิดปกติกี่คืออะไร	179
แนวทางและขอบเขตของการทำความสะอาด	183
ขั้นตอนการทำความสะอาด	185
การทำความสะอาดโดยไม่ต้องทำความสะอาด	188
การใช้ไม้ขัดขนยีนยัน	191
บทสรุป	192
คำถามท้ายบท	193
บทที่ 7 ส4 : สร้างมาตรฐาน	
ความหมายของ ส4	195
ทำไมต้องสร้างมาตรฐาน	197
ขั้นตอนการสร้างมาตรฐาน	198
มาตรฐาน 5ส	199
มาตรฐานกลางเรื่องการทาสีตีเส้น	209
ป้าย การมองเห็น และ ส4	215
Poka Yoke กับ ส4	216
การปรับปรุงมาตรฐาน	219
การปรับปรุงพื้นที่ 5ส ด้วยภาพถ่าย	220
5ส กับความปลอดภัย	222
บทสรุป	224
คำถามท้ายบท	225
บทที่ 8 ส5 : สร้างวินัย	
ความหมายของ ส5	227
นิสัยกับวินัยอะไรมาก่อน	228
วินัยสร้างได้	230
การจูงใจให้ทำ 5ส	232
เครื่องมือช่วยส่งเสริม 5ส	233
การดำเนินด้วยความรัก	237

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 8 ส5 : สร้างวินัย (ต่อ)	หน้า
ระดับของการตรวจประเมิน 5ส	238
คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจประเมิน 5ส	246
ลำดับขั้นตอนและประเด็นในการตรวจ	248
แบบฟอร์มการตรวจ 5ส	251
การให้คะแนน 5ส และการแปลผล	257
ทราบได้อย่างไรว่าสร้างวินัยได้ดีแล้ว	259
บทสรุป	260
คำถามท้ายบท	261
บทที่ 9 5ส กับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	
บททวนความหมายของ 5ส	263
ประโยชน์ของ 5ส	264
ปัญหาและอุปสรรคของ 5ส	265
การทำ 5ส ให้ต่อเนื่อง	266
การยกระดับ 5ส	269
การขยายผล 5ส	271
บทสรุป	274
คำถามท้ายบท	275
บทที่ 10 การจัดการ 5ส เชิงพุทธ	
ความหมายและวัตถุประสงค์	277
อุปรีทานิยมธรรมกับ 5ส	278
สารนิยธรรมกับ 5ส	280
สัปปายะกับ 5ส	282
บทสรุป	285
คำถามท้ายบท	288
บรรณานุกรม	289
ดัชนีค้นคำ	298
Index	301